

[Undervisningsministeren.]

der kunde gaa ind i anden Klasse efter aflagt Prøve, Tilladelse til uden Prøve at optages i første Klasse som hospiterende Elever. Denne Tilladelse er en Tilladelse for Seminarierne til at optage uden Prøve, men giver ikke nogen Ret for Eleven til at blive optaget; mange Seminarier forlanger derfor Prøve af alle.

Ministeriet har i Reglerne af 27. Februar 1928 udtalt, at der ikke maa gives nogen Elev Tilsagn om Optagelse paa Grundlag af den aflagte Eksamen, men at Optagelsen først kan finde Sted efter et samlet Skøn over dem, der har bestaaet Optagelsesprøven, og dem, der har anmeldt sig til Optagelse som hospiterende Elever uden Prøve.

Ligesom de private Seminarieforsandere selvfølgelig er berettigede til selvstændigt at skønne om, hvilke Elever de vil optage, og hvilke de vil afvise, saaledes er Afgørelsen ved Statsseminarierne henlagt til Lærerrådene. Det er altsaa i alle Tilfælde Seminarierne, baade Privatseminarierne og Statsseminarierne, der selv bestemmer, hvem der skal optages af dem, der har bestaaet Prøven, eller kan optages uden Prøve.

Dette Lovforslag opretholder denne faktisk foreliggende Tilstand. Den paagældende Eksamen, der træder i Stedet for Optagelsesprøven, skal være bestaaet paa tilfredsstillende Maade, og Optagelse kan finde Sted med Ministeriets Tilladelse, saa der er intet til Hinder for, at Ministeriet i saa Henseende fastslaar Regler, der ganske svarer til de nuværende, og det er min Agt at gøre det. Den eneste Forskel bliver i Virkeligheden, at de paagældende Elever ikke bliver hospiterende, men straks kan optages i første Klasse som ordinære Elever. Denne Forskel betyder kun, at han ikke kan faa Statsunderstøttelse som hospiterende Elev, men da Understøttelsen efter de senest fastslaede Regler først gives efter, at Eleven har gennemgaaet første Klasse, er der i Virkeligheden ingen reel Forskel. Derfor tror jeg ikke, man skal fremhæve dette Punkt alt for meget.

Naar jeg ikke har villet være med til, at Folk, der lige har taget Realeksamen, Studentereksamen o. s. v., skulde være forpligtet til igen at bestaa en Optagelsesprøve, er det netop, fordi jeg ikke er en saa varm Tilhænger af Eksamensvæsenet, at jeg ønsker, som jeg ogsaa sagde i min Forelæggelsestale, at dynges Eksamen oven paa Eksamen. Men de, der har svage

Karakterer, vil sikkert staa sig ved at gaa op til denne Optagelsesprøve. Jeg erindrers fra forrige Gang, vi behandlede denne Sag her i 1925—26, at da fremhævede man fra mange Sider, at den bestaaende Optagelsesprøve allerede var blevet saa streng, at Realister og Studenter slet ikke kunde konkurrere. Men hvad Fare er der saa? Saa bliver det dem, der bestaar bedst, der har Fortrinsretten, og der bliver ikke Tale om en Forlodsoverfyldning af Klasserne.

Jeg tror, at jeg med dette Svar i Virkeligheden maa have tilfredsstillt dem, der har næret en efter min Mening uberettiget Bekymring paa dette Omraade; og en Hindring for de ældre kan der slet ikke være Tale om, for jeg aabner netop Døren ikke paa Klem, men paa vid Gab gennem en tillempet Prøve, og det skal være en virkelig tillempet Prøve, en Prøve af en noget anden Art.

Jeg hørte jo, at ligesom det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen var bange for, at Døren ikke blev tilstrækkeligt aabnet, saa var min ærede Partifælle det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen en Smule ængstelig for, at for mange kunde komme ind og derved bringe en vis Forvirring ind i Undervisningen.

Selvfølgelig maa der — det er jo Meningen med Optagelsesprøven — tilstræbes en vis Ensartethed i Grundlaget, for at netop den organiske Udvikling og Modning kan foregaa, det er ganske givet; men her beskæftiger vi os med Undtagelserne, og Undtagelsen mener jeg har altid sin Ret, men derfor skal den ikke ophæve Regelen. Det er Folk, som i en lidt senere Alder føler Kaldet til, Evner for, Lyst til, Anlæg for, hvad man vil kalde det, pædagogisk Virksomhed, som kan have arbejdet ved Friskoler, ved Højskoler, ved Studiekredse, som jeg nævnte i min Forelæggelsestale, og jeg kunde have tilføjet: Biblioteksvæsen, pædagogisk Virksomhed af en og anden ganske fri Art, og som ved hele deres Virksomhed og deres aandelige Udvikling bliver klar over, at de har Lærerkald i sig.

Det er Folk med den hellige Ild. Dem skal der altid være Adgang for, de maa aldrig spærres ude. En Kristen Kold burde der aldrig kunne nægtes Optagelse paa et Seminarium. Vi har et andet stort historisk Eksempel, Morten Børup, maaske den største Skolemand, der har levet i Danmark. De kender baade Blichers og Grundtvigs Digt om ham: han løb fra Ploven og fra Høslætten i Skanderborrig Enge — jeg tror, han var 27 Aar gammel — og kom til Aarhus